

PORVARILLISEN SIVISTYNEISTÖN MENETELMÄT TAISTELUSSA TYÖLÄISIÄ VASTAAN

Maailman kaikissa kapitalistisissa maissa porvaristo käyttää kahta menetelmää taistelussa työväenliikettä ja työväenpuolueita vastaan. Ensimmäiseen menetelmään kuuluu väkivalta, vainot, kiellot ja tukahduttaminen. Tämä on pohjaltaan maaorjuudellinen, keskiaikainen menetelmä. Kaikkialla on — edistyneimmissä maissa vähemmän, takapajuisissa maissa enemmän — sellaisia porvariston kerroksia ja ryhmiä, jotka asettavat tämän menetelmän etutilalle; työläisten palkkaorjuutta vastaan käymän taistelun tiettyinä, erikoisen kriittisinä hetkinä tämä menetelmä liittyy yhteen *kaiken* ja kaikkinaisen porvariston. Esimerkkejä tuollaisista historiallisista ajankohdista tarjoavat meille chartismi Englannissa sekä vuodet 1849 ja 1871 Ranskassa.

Toisena porvariston menetelmänä taistelussa liikehtimistä vastaan on työläisten hajottaminen, heidän riviensä saattaminen sekasortoon, proletariaatin erinäisten edustajien tai erinäisten ryhmien lahjominen näiden saamiseksi porvariston puolelle. Tämantapaiset menetelmät eivät ole maaorjuudellisia, vaan *puhtaasti* porvarillisia, nykyaikaisia, ne vastaavat kapitalismin kehittyneyttä ja sivilisoitua järjestelmää, ne vastaavat demokraattista järjestelmää.

Sillä demokraattinen järjestelmä on eräs porvarillisista järjestelmistä, kaikkein puhtain ja täydellisin porvarillinen järjestelmä, jossa luokkataistelun maksimaalisen vapauden, laajuuden ja selvyuden rinnalla havaitaan eniten porvariston oveluutta, salakavaluutta, juonia ja sen „aatteellista” vaikutusta palkkaorjiin näiden vieroittamiseksi pois taistelusta palkkaorjuutta vastaan.

Venäjällä, sen ääretöntä takapajuisuutta vastaan, ovat maaorjuudelliset menetelmät taistelussa työväenliikettä

vastaan hirveästi etutilalla. Mutta vuoden 1905 jälkeen on jo havaittavissa hyvin suurta „edistystä” työväen petkuttamisessa ja turmelemisessa liberaalisten ja demokraattisten menetelmien avulla. Liberaalisiin menetelmiin kuuluu esim. nationalismin kasvu, voimistuneet yritykset uudistaa ja elvyttää uskontoa „kansaa varten” (sekä välittömästi että välillisessä muodossa, kehrittelemällä idealistista, kantilaista ja machilaista filosofiaa), poliittisen taloustieteen porvarillisten teoriain „saavutukset” (sen yhdistäminen työperusteteorian kanssa tahi edellisen vaihtaminen jälkimmäiseen) j.n.e. j.n.e.

Demokraattisiin menetelmiin, joilla työläisiä vedetään nenästä ja alistetaan porvarilliselle ideologialle, kuuluvat likvidaattorilais-narodnikkilais-kadettilaiset keinot. Niihin aiommekin pysähdyttää lukijan huomion tässä kirjoituksessa eräiden työväenliikkeen *liepeillä* ilmenevien päivänpolttavien tapahtumien johdosta.

1. LIKVIDAATTORIEN JA NARODNIKKIEN LIITTO TYÖLÄISIÄ VASTAAN

Sanotaan, että historia pitää ivasta, että se tekee mielellään pilaa ihmisistä. Olit menossa huoneeseen, mutta jouduitkin toiseen. Historiassa tällaista tapahtuu alituisesti niille henkilöille, ryhmille ja suuntauksille, jotka eivät ole käsittäneet, eivät ole tajunneet todellista olemustaan, toisin sanoen sitä, *minkä luokkien puoleen ne todellisuudessa* (eikä mielikuvituksessaan) pyrkivät. Onko tämä ymmärtämättömyys vilpittömiä vai teennäisiä, se on niitä kysymyksiä, jotka voivat kiinnostaa jonkin henkilön elämäkerran laatijaa, mutta politiikolle sellainen kysymys on joka tapauksessa toisarvoinen.

Oleellista on se, kuinka historia ja politiikka *paljastavat* pikkuryhmiä ja suuntauksia tuomalla „myös-sosialististen” ja „myös-marxilaisten” korulauseiden takaa esiin porvarillisen olemuksen. Porvarillis-demokraattisten vallankumousten kaudella kymmenet pikkuryhmät ja suuntauksukset kaikkialla, koko maailmassa kuvittelivat olevansa ja esittivät olevansa „sosialistisia” (katso esimerkiksi luetteloa joistakin niistä „Marxin ja Engelsin „Kommunistisen manifestin” 3. luvusta ¹²⁵). Historia paljasti ne hyvin nopeasti, siihen tarvittiin jokuset 10—20 vuotta, tuskin sitäkään.

Venäjällä eletään juuri tuollaista kautta.

On kulunut yli 10 vuotta siitä, kun meidän työväenliikkeestämme alkoivat erottua „ekonomistit”, sitten heidän perillisensä „menshevikit”, sitten menshevikkien perilliset „likvidaattorit”.

Menshevikit melusivat varsin äänekkäästi, huusivat äänensä käheäksi, että bolshevikit „lähentyvät” narodnikkeja...

Ja nyt on edessämme jo täysin muovautunut likvidaattorien ja narodnikkien *liitto* työväenluokkaa ja tälle luokalle uskollisina pysyneitä bolshevikkeja vastaan.

Pikkuporvarillisen sivistyneistön, likvidaattori- ja narodnikkisivistyneistön liitto työläisiä vastaan on kasvanut ja kasvaa alkuvoimaisesti. Ensi sysäyksen siihen antoi „käytäntö” — eihän suotta sanota, että käytäntö käy teorian edellä (varsinkin niillä, jotka pitävät ohjeenaan väärää teoriaa). Kun Pietarissa työläiset „potkivat pois viroista” likvidaattorit karkottaen nämä porvarillisen vaikutuksen edustajat ammattiliittojen johtokunnista ja vakuutuslaitosten tärkeiltä virkapaikoilta, niin likvidaattorit joutuivat *ilman muuta* liittoon narodnikkien kanssa.

„Hetimitä kun olimme tulleet huoneistoon (vakuutusneuvoston vaalihuoneistoon)”, kirjoitti eräs vilpiton ja naiivi narodnikki „Stoikaja Myslin” 5. numerossa, „kävi selville pravdalaisten ahdas ryhmäkuntalainen asenne, mutta me emme menetä toivoa. Yhdessä likvidaattorien kanssa laadimme yhteistä ryhmäkuntiin kuulumattomien listaa, jossa saamme yhden paikan Neuvoston jäsenten ja kaksi paikkaa varajäsenten joukossa” (ks. „Putj Pravdy” № 38 maaliskuun 16 piltä 1914).

Poloiset likvidaattorit, kuinka julmasti historia onkaan tehnyt heistä pilaa! Kuinka armottomasti heidän uusi „ystävänä ja liittolaisena”, vasemmistonarodnikki onkaan paljastanut heidät!

Likvidaattorit eivät ole ehtineet edes sanoutua irti omista, vuonna 1903 ja muina vuosina tekemistään mitä virallisimmista ilmoituksista ja päätöslauseelmista, joissa vasemmistonarodnikit on julistettu porvarillisiksi demokraateiksi.

Historia on lakaissut pois korulauseet, hälventänyt harhakuvitelmat ja paljastanut ryhmien luokkaolemuksen. Sekä narodnikit että likvidaattorit ovat pikkuporvarillisen sivistyneistön ryhmäpahasia, jotka marxilainen työväenliike on syrjäyttänyt ja jotka haluavat petoksella lyöttäytyä sen mukaan.

Petosta varten on olemassa sana „ryhmäkuntalaisuus”, se sama sana, jota käyttämällä surullisen kuuluisa Akimov, „ekonomistien” johtaja, taisteli iskralaisia vastaan puolueen toisessa edustajakokouksessa vuonna 1903. Akimovin sanapahanen, äärimmäisen opportunistin käyttämä sanapahanen, on jäänyt likvidaattorien ja narodnikkien ainoaksi aseeksi. Aikakauslehti „Sovremennik” on kuin varta vasten ilmestynyt ihmisten ilmoille osoittamaan mahdollisimman havainnollisesti kaikille asiaa ymmärtäville ihmisille, että tuo ase on laho, kelvoton, ruostunut.

Tämä „Sovremennik” on demokraattisessa aikakauslehti-maailmassamme ennen näkemätön ilmiö. Satunnaisten avustajain nimien rinnalla (ketä kaikkia puute pakottaakaan meillä hakemaan tienestää *vieraista* aikakauslehdistä!) näemme *ilmeisen mielenosoituksellisen* nimiyhdistelmän, jonka pitäisi olla merkinä suuntausten yhdistymisestä.

Liberaali Bogutsharski, narodnikit Suhanov, Rakitnikov, B. Voronov, V. Tshernov y.m., likvidaattorit Dan, Martov, Trotski ja Sher (Potresov ilmoitettiin „Severnaja Rabotshaja Gazetan” 66. numerossa Plehanovin rinnalla, mutta on kadonnut... jostain syystä), machilaiset Bazarov ja Lunatsharski ja vihdoin „yhtenäisyyden” (pienellä sekä isolla alkukirjaimella kirjoitettuna) pääsankari G. V. Plehanov — siinä ne *mielenosoitukselliset* nimet, joilla loistaa „Sovremennikin” avustajain luettelo. Ja täysin tämän mukaisesti aikakauslehden suunnan *ytimenä* on narodnikkien ja „marxilaisen” (leikki pois!) liiton propagointi (narodnikkien harjoittama).

Millaista tämä propagointi on, sen päättäköön lukija aikakauslehden päämiehen hra Suhanovin kirjoitusten perusteella. Tässä muutamia tuon herran *oleellisia* „ajatuksia”:

„...,Vanhat ryhmittymät on joka tapauksessa hävitetty. Nyt ei enää saa selvää, mihin loppuu marxilaisuus ja mistä alkaa narodnikkilaisuus. Kummallakin puolella on sekä narodnikkilaisuutta että marxilaisuutta. Ja kumpikin puoli on sekä epämarxilainen että epä-„narodnikkilainen”. Ja olisiko voinut olla tai voiko olla jotenkin muuten? Voiko XX vuosisadalla kukaan kollektivisti olla ajattelematta marxilaisesti? Ja voiko kukaan sosialisti Venäjällä olla olematta narodnikki?”

„...,Nykyisestä marxilaisesta agraariohjelmasta on sanottava aivan samaa kuin viime kerralla sanottiin narodnikkilaisesta agraariohjelmasta: perustelutapansa kannalta se on marxilainen ja käytännöllisten tehtäviensä kannalta narodnikkilainen ohjelma. Se vetoaa „historialliseen asiain kuluun” ja pyrkii toteuttamaan tunnuksen: maa ja vapaus” (№ 7, ss. 75—76).

Eiköhän riittäne?

Tämä hra Suhanov kerskuu julkisesti, että Plehanov on samaa mieltä kuin hänkin. Mutta Plehanov on vaiti!

Mutta katsokaapa hra Suhanovin järkeilyjä.

Plehanovin ja likvidaattorien uusi liittolainen on „hävittänyt” eron marxilaisuuden ja narodnikkilaisuuden väliltä sillä perusteella, että kumpikin virtaus käytännöllisten tehtäviensä kannalta muka edustaa tunnusta: maa ja vapaus.

Tämä on kokonaan ja kirjaimellisesti sellaista perustelua, joka puolustaa työläisten ja porvariston „yhtenäisyyttä”. Esim. työväenluokka ja liberaalinen porvaristo „käytännöllisten tehtäviensä kannalta” „pyrkivät edustamaan” niin sanoaksemme tunnusta: perustuslaki. Viisaan hra Suhanovin täytyy tehdä tästä johtopäätös, että „on hävitetty” jako proletariaattiin ja porvaristoon, että „ei saada selvää, mihin loppuvat” proletaariset ja mistä alkavat porvarilliset kansanjoukot.

Ottakaas marxilaisen agraariohjelman teksti. Suhanov menettelee samoin kuin kaikki liberaaliset porvarit, jotka sieppaavat „käytännön” tunnuksen („perustuslaki”) ja julistavat sosialistisen ja porvarillisen maailmankatsomuksen eron „abstraktis-teoreettiseksi”!! Mutta me katsomme voivamme ajatella niin, että valveutuneelle työläiselle samoin kuin kenelle tahansa valveutuneelle poliitikolle ei ole yhdentekevää, mikä on käytännön tunnusten merkitys ja sisältö, ei ole yhdentekevää, mitä luokkaa ja nimenomaan millä tavalla nämä tunnukset palvelevat.

Avaamme marxilaisen agraariohjelman (jota hra Suhanov muistelee väaristelläkseen sitä jumalattomasti) ja tapaamme heti marxilaisten keskuudessa kiistanalaisten käytännöllisten pykälien (esim. maan kunnallistamisen) ohella *kiistattomia* pykälä:

„Tarkoituksena raivata pois maaorjuusjärjestelmän jätteet, jotka raskaana ikeenä painavat välittömästi talonpoikia, ja silmälläpitäen maaseudun luokkataistelun vapaan kehityksen etuja”... näin alkaa marxilainen agraariohjelma. Hra Suhanovin mielestä se on toisarvoista „abstraktista teoriaa”! Tahdommeko me perustuslakia proletariaatin ja porvariston luokkataistelun vapaata kehitystä varten vai työläisten ja kapitalistien „yhteiskunnallista sovintoa” varten,— eihän se ole tärkeää, se on „abstraktista teoriaa”, niin uskottelevat kaikki porvarit.

Porvarit ilmentävät oikein luokkaetujaan, kun he uskottelevat sellaista työläisille. Hra Suhanov menettelee aivan kuin porvari, kun hän *työntää syrjään* kysymyksen siitä, *mitä varten* me tarvitsemme agraariuudistuksia: palkkatyöläisen ja isäntämiesten tai pienisäntien luokka-taistelun vapaata kehitystä varten vaiko heidän „yhteiskunnallisen sovintonsa” aikaansaamiseksi käyttämällä porvarillisia sanapahasia „omaan työhön perustuvasta” taloudesta?

Lukekaamme marxilaista agraariohjelmaa hieman pitemmälle: marxilaiset... „tulevat aina ja ehdottomasti vastustamaan kaikkia yrityksiä pidättää taloudellisen kehityksen kulkua”. On tunnettua, että juuri sen vuoksi marxilaiset julistavat kaikkinaiset pienimmätkin talonpoikain maiden vapaata käyttöä (myyntiä, ostoa, panttausta y.m.s.) rajoittavat toimenpiteet *taantumukselliseksi*, työläisille ja koko yhteiskunnalliselle kehitykselle mitä vahingollisimmiksi toimenpiteiksi.

Narodnikit „sosialikadetti” Peshehonovista „Smelaja Myslin” vasemmistonarodnikkeihin saakka *kannattavat* yhtä tai toista maan vapaan käytön rajoittamista. Narodnikit ovat tässä kysymyksessä mitä vahingollisimpia *taantumusmiehiä*, sanovat marxilaiset.

Hra Suhanov kiertää tämän seikan! Hän ei halua muistella, kuinka Plehanov nimitti sen vuoksi narodnikkeja „taantumukselliseksi sosialisteiksi”. Hra Suhanov torjuu „abstraktisen teorian” viitaten „käytäntöön”, ja „käytännön” (talonpoikain maiden käyttövapauden) hän torjuu viitaten yleensä tunnukseen „maa ja vapaus”.

Johtopäätös on selvä: hra Suhanov ei ole mikään muu kuin työläisten ja isäntien luokkaeroa *hämäävä* porvari.

Ja juuri näitä porvareita tarkoitetaan marxilaisessa agraariohjelmassa, kun siinä sanotaan:

...„Kaikissa tapauksissa ja demokraattisten agraariuudistusten kaikissa vaiheissa”... (huomatkaa: kaikissa tapauksissa ja kaikissa vaiheissa, t.s. sekä kunnallistettaessa että jaettaessa kuin myös missä muussa tilaisuudessa tahansa)... marxilaiset „asettavat tehtäväkseen pyrkiä sitkeästi maaseudun proletariaatin järjestämiseen itsenäiseksi luokkajärjestöksi, selittää sille, että sen edut ovat *sovittamattoman* vastakkaiset talonpoikaisporvariston eduille, *varoittaa maaseudun proletariaattia mieltymästä pientalousjärjestelmään,*

joka *tavaratuotannon* vallitessa ei pysty *milloinkaan* hävittämään joukkojen kurjuutta” j.n.e.

Näin sanotaan marxilaisessa agraariohjelmassa. Näin sanotaan nimenomaan siinä ohjelman kohdassa, jonka menshevikit hyväksyivät Tukholman edustajakoukussa *bolshevikien luonnoksesta, s.o.* kiistattomimmassa, marxilaisten keskuudessa yleisimmin hyväksytyssä kohdassa.

Näin sanotaan narodnikkilaisuutta koskevassa oleellisimmassa kohdassa, jossa selitetään nimenomaan „*pientalousjärjestelmää*”.

Ja hra Suhanov kiertää tämän kohdan visusti vaieten!!

Vaikenemalla „marxilaisen agraariohjelman” selvistä ja tarkoista sanoista, jotka on suunnattu narodnikkilaisuutta *vastaan*, hra Suhanov on hävittänyt suuntausten „vanhan ryhmittelyn”, niiden jaon marxilaisuuteen ja narodnikkilaisuuteen!!

Ei voi olla epäilystäkään: hra Suhanov on aivan tyhjänpäiväinen jaarittelija, jollaisia on paljon liberaalisten „yhteiskuntapiiriemme” salongeissa, piireissä, joilla ei ole käsitystä marxilaisuudesta ja jotka mielellään „hävittävät” nuo jonninjoutavat marxilaisuutta ja narodnikkilaisuutta erottavat sosialistiset ryhmittelyt.

Todellisuudessa kuitenkin marxilaisuuden ja narodnikkilaisuuden välillä on kuilu sekä teoreettisesti että käytännöllisesti. Marxin teoria on kapitalismin kehityksen ja palkkatyöläisten ja isäntien välisen luokkataistelun teoria. Narodnikkilaisuuden teoria on kapitalismin porvarillista kaunistelemista sellaisilla sanapahasilla kuin „omaan työhön perustuva talous”, se on luokkataistelun hämäämistä, hämäämistä ja pidättämistä noiden samojen sanojen avulla, puoltamalla maan käyttövapauden rajoittamista j.n.e.

Marxilaisuuden ja narodnikkilaisuuden välisen kuilun syvyyden Venäjällä on historiallisesti osoittanut *käytäntö*... ei tietenkään tunnusten käytäntö, sillä vain aivan tyhjänpäiväiset ihmiset saattavat pitää „tunnuksia” „käytäntönä”... vaan *miljoonien avoimen joukkotaistelun* käytäntö vuosina 1905—1907. Tämä käytäntö osoitti marxilaisuuden sulautuneen yhteen työväenluokan liikkeen kanssa ja narodnikkilaisuuden sulautuneen (tai alkaneen sulautua) yhteen pikkuporvarillisen talonpoikaiston liikkeen kanssa (talonpoikaissiitto, I ja II Valtakunnanduuman vaalit, talonpoikaissiitto j.n.e.).

Narodnikkilaisuus on porvarillista demokratiaa Venäjällä.

Sen on todistanut kyseisen suuntauksen kehitys puolen vuosisadan kuluessa sekä miljoonien avoin esiintyminen vuosina 1905—1907. Sen ovat todenneet marxilaisen „kokonaisuuden” korkeimmat elimet moneen kertaan mitä jyrkimmin ja virallisimmin vuodesta 1903 vuoteen 1907 ja vuoden 1913 kesälliseen neuvottelukokoukseen saakka.

Kun nyt näemme kirjailijaliiton, jonka ovat solmineet narodnikkilaisuuden *johtajat* (Tshernov, Rakitnikov, Suhanov) ja erilaiset sosialidemokratian intelligenssiryhmät, sellaiset, jotka aivan suoraan vastustavat „maanalaisuutta”, s.o. työväenpuoluetta (likvidaattorit * Dan, Martov, Tsherevanin), sekä noita samoja likvidaattoreita auttavat *pikkuryhmät ilman työläisiä* (Trotski ja Sher, Bazarov, Lunatsharski, Plehanov), niin *todellisuudessa* edessämme on juuri *porvarillisen sivistyneistön liitto työläisiä vastaan*.

Pravdalaisuudessa näemme työväen yhtenäisyyden, joka perustuu maanalaisen toiminnan sekä niiden tarkkojen päätösten todelliseen tunnustamiseen, jotka yhdistävät ja suuntaavat taktiikkaa vanhassa hengessä (tammikuussa 1912 sekä helmikuussa ja kesällä 1913 tehdyt päätökset). Onhan tosi, että pravdalaisuus on tammikuun 1 päivästä 1912 toukokuun 13 päivään 1914 todellisuudessa liittänyt yhteen 5.674 työläisryhmää, kun taas likvidaattoreilla on 1.421 työläisryhmää ja vperjodilaisten, Plehanovin, Trotskin ynnä Sherin y.m. pikkuryhmillä on nolla tai miltei nolla. (Ks. „Rabotshi” lehteä № 1, „Venäjän työväenlehdistön historiasta”, s. 19, ja „Trudovaja Pravda” № 2, toukokuun 30 pltä 1914 **.)

Se on tosi, että tämä työväen yhtenäisyys seisoo lujalla maaperällä, jona ovat periaatteellisesti johdonmukaiset, eheät ja täydelliset päätökset *kaikista* marxilaisten työläisten elämää koskevista kysymyksistä. Kas siinä on *kokonaisuus*, sillä $\frac{1}{5}$:lla on aivan ehdoton oikeus esiintyä, toimia ja puhua „kokonaisuuden” nimessä.

Narodnikkilaisuuden johtajien ja kaikenlaisten työläisiä vailla olevien sosialidemokraattisten pikkuryhmien (joilla ei ole tarkkaa taktiikkaa, tarkkoja päätöksiä, vaan on pelk-

* Kuinka huolellisesti hra Voronov puolustaakaan likvidaattoreita „Sovremennikissa”!

** Ks. tätä osaa, ss. 311—313. *Toim.*

kää horjuttaa toisaalta pravdalaisuuden virtauksen ja kokonaisuuden ja toisaalta likvidaattorien välillä) liitto „Sovremennikissa” on muodostunut *valtoimesti*. Yksikään „työläisiä vailla oleva sosialidemokraattinen pikkuryhmä” ei ole rohjennut esiintyä suoraan, selvästi ja avoimesti — koska kesällä 1913 pidetty neuvottelukokous sanoi sanansa narodnikkien kanssa liittoutumista vastaan — tuollaisen liiton *puolesta!* Ei yksikään pikkuryhmä — eivät likvidaattorit eivätkä vperjodilaiset, ei Plehanov ja kumpp. eikä Trotski ja kumpp.! Kaikki nämä ovat yksinkertaisesti lähteneet ajelehtimaan virran mukana, pravdalaisuuteen kohdistuvan opposition tempaamina, haluten nujertaa pravdalaisuuden tai heikentää sitä, etsien vaistomaisesti apua työväen neljää viidesosaa *vastaan* toisiltaan — likvidaattorit Suhanovilta ja Tshernovilta, Suhanov ja Tshernov Plehanovilta, Plehanov edellisiltä, Trotski samoin heiltä j.n.e. Näillä pikkuryhmillä ei ole yhtenäistä, hiukankaan määritettyä politiikkaa ja taktiikkaa, ne eivät ole esiintyneet avoimesti työläisten edessä puolustaakseen liittoutumista narodnikkien kanssa, — mitään sellaista ei noilla ryhmäpahasilla ole.

Se on porvarillisen sivistyneistön mitä periaatteettomin liitto työläisiä vastaan. Säälikäämme Plehanovia, koska hän on joutunut noin surkeaan seuraan, mutta katsokaamme totuutta rohkeasti silmiin. Nimittäköön ken haluaa näiden pikkuryhmien liittoa „yhtenäisyydeksi”, mutta me nimitämme sitä *irtautumiseksi* työväen kokonaisuudesta, ja *tosi-asiat* ovat todisteena katsantokantamme oikeellisuudesta.

2. KUINKA LIBERAALIT PUOLTAVAT TYÖLÄISTEN JA LIKVIDAATTORIEN „YHTENÄISYYTTÄ”

Kansainvälisen sosialistisen toimiston puheenjohtajan Emile Vandervelden saapuminen Venäjälle antoi luonnollisesti virikettä yhtenäisyyskysymyksen pohtimiseen. E. Vandervelden suoranaisena tehtävänä oli koota tietoja tästä kysymyksestä, tunnustella maaperää ja ottaa mahdollisia askelia yhtenäisyyden hyväksi. Sanomalehdistä tiedetään, että hän kävi kummankin lehden, marxilaisen ja likvidaattorilehden toimituksessa ja vaihtoi mielipiteitä kummankin puolen edustajien kanssa „banketissa”.

Heti E. Vandervelden palattua Venäjältä kotiinsa, s.o. Brysseliin, ilmestyi kahdessa tärkeimmässä sosialismin

ranskankielisessä jokapäiväisessä äänenkannattajassa, nimittäin pariisilaisessa „L'Humanitéssa” („Ihmiskunnassa”) ¹²⁶ ja brysseliläisessä „Le Peuplessa” („Kansassa”) sunnuntaina, kesäkuun 21 pnä uutta lukua, Kansainvälisen sosialistisen toimiston puheenjohtajan haastattelu. Venäläisten sosialidemokraattien keskuudessa vallitsevat erimielisyydet Vandervelde määritteli tällöin epätarkasti. Hän sanoi, että toiset „haluavat järjestäytyä legaalisesti ja vaativat liittoutumisoikeutta, toiset haluavat saada välittömästi julistetuksi... „valaan”... ja pakko luovutetuksi maat. Tätä erimielisyyttä Vandervelde sanoi „melko lapselliseksi”.

Emme kaiketikaan erehdy olettaessamme, että luettuana tämän, Vandervelden esittämän, lausunnon Venäjän valvutuneet työläiset hymähtävät „melko hyväntuulisesti”. Kun „toiset” „haluavat järjestäytyä legaalisesti”, t.s. ovat julkisen, legaalisen puolueen kannalla, niin toiset ovat *tässä kysymyksessä* ilmeisesti vastaan puolustaen maanalaista järjestöä ja kieltäytyen jyrkästi osallistumasta „taisteluun julkisen puolueen puolesta” eivätkä viitaten „valaaseen” tai „valaisiin”. Tällainen erimielisyyttä puolueen olemassaolosta, ja siinä — älköön kunnioitettava toveri E. Vandervelde panko pahakseen — ei mikään „sovinto” ole mahdollinen. Ei voida hiukkasan haudata maanalaista järjestöä ja hiukkasan vaihtaa sitä julkiseen puolueeseen...

Mutta Vandervelde ei ainoastaan tiedustellut erimielisyyksiä: tästä kysymyksestä on Kansainvälisen sosialistisen toimiston puheenjohtajan ja sihteerin salkussa suuri määrä papereita, selostuksia ja kirjeitä kaikkien ja kaikenlaisten, todellisten ja näennäisten „johtavien elimien” edustajilta. Vandervelde koetti nähtävästi käyttää Pietarissa oleskeluaan kootakseen erinäisiä *tosiasiatietoja* sosialismin (ja „myösosialismin”) eri virtausten ja ryhmien *joukkovaikutuksen* laajuudesta Venäjällä. Vandervelde on sievoisen poliittisen kokemuksen saanut mies ja varmasti tietää hyvin, että yleensä politiikassa ja varsinkin työväenliikkeessä voidaan ottaa vakavalta kannalta vain ne suuntaukset, jotka ovat saaneet laajaa jalansijaa.

Tästä kysymyksestä on kummassakin yllä mainitussa ranskankielisessä sosialistisessa lehdessä seuraavanlainen Vandervelden lausunto: „Sosialisteilla on Venäjällä kolme jokapäiväistä sanomalehteä. Vallankumoukselliset” (tarkoi-

tettaneen vasemmistonarodnikkeja) „painattavat lehteään 10—12 tuhatta kappaletta; leniniläiset 35—40 tuhatta; mallilliset” (modérés) (tarkoitettaneen likvidaattoreita) „noin 16 tuhatta”.

E. Vandervelde on tehnyt tässä pienen virheen: kuten tunnettua, vasemmistonarodnikkien lehti ei ilmesty joka päivä, vaan kolme kertaa viikossa. Sitä paitsi on pravdalaisen lehden enimmäispainos — meillä olevien tietojen mukaan — osoitettu liian pieneksi: se on ollut jopa 48 tuhatta. Olisi toivottavaa, että tarkat tiedot tästä tärkeästä (työväenliikkeen ymmärtämisen kannalta tärkeästä) kysymyksestä koottaisiin esim. koko kuukaudelta, ellei niitä voida koota vuoden ajalta.

Mutta kuinka suuresti oikea eurooppalainen, Vandervelde, joka ei anna arvoa aasialaiselle „sanaan uskomiselle” tai „silmämäärin arvioimiselle”, vaan kokoaa *tosiasioita*, eroaakaan „eurooppalaisiksi” tekeytyvistä venäläisistä likvidaattoreista ja liberaalis-porvarillisista suupalteista! „Retsh” lehdessä, esimerkiksi artikkelissa: „E. Vandervelde ja Venäjän sosialistit” (№ 152, kesäkuun 7 (20) pnä, juuri Vandervelden Pariisissa ja Brysselissä antaman haastattelun edellisenä päivänä) viralliset kadettien edustajat kirjoittivat seuraavaa:

„Kun eräs bolshevikeista vakuutti lounaalla Vanderveldelle, ettei ole ketään, kenen kanssa he voisivat liittyä yhteen, koska „työpajoissa, työväenluokan keskuudessa on jo kaikki yhdistetty yhden ainoan, pravdalaisen lipun ympärille, josta syrjään on jäänyt vain pieni intelligenssiryhmä”, niin se oli tietenkin liiallista poleemista liioittelua”.

Tämä on näyte likvidaattorien ja liberaalien valheesta, joka on puettu sujuviin, siloiteltuihin lauseisiin.

„Liiallista poleemista liioittelua”! Ikään kuin olisi olemassa muunlaista kuin liiallista liioittelua... Mutta viralliset kadetit eivät ainoastaan kirjoita tökerösti, vaan he suorastaan petkuttavat lukijoita. Jos bolshevikeilla on „poleemista liioittelua”, niin miksi te, herrat kadetit, kun kerran olette ruvenneet lehdessä puhumaan herättämästänne kysymyksestä, ette esitä sellaisia *numerotietoja*, jotka eivät olisi liioiteltuja, joissa ei olisi polemiikkia?

Venäjän kieltä taitamaton Vandervelde pystyi Venäjällä ollessaan kokoamaan *objektiivisia* tietoja 3—4 päivässä. Mutta herrat pietarilaiset kadetit enempiä kuin pietarilaiset

likvidaattoritkaan * eivät ole *kertaakaan* esittäneet sanomalehdissä *mitään* objektiivisia tietoja, vaan ovat syyttäneet pravdalaisia aiheettomasti ja vilpillisesti „liioittelusta”!

Ottakaamme Vandervelden numerot. Marxilaisten, likvidaattorien ja narodnikkien lehden viikkopainos on näiden tietojen mukaan seuraavanlainen:

marxilainen lehti	240.000	64,5	71,4	} 100 %
likvidaattorien „	96.000	25,8	28,6	
narodnikkien „	36.000	9,7		
<i>Yhteensä</i>	<i>372.000</i>	<i>100</i>		

Siinä ovat Kansainvälisen sosialistisen toimiston puheenjohtajan kokoamat objektiiviset numerot. Jos lisäämme narodnikitkin, joiden kanssa haluavat „yhdistyä” *ainoastaan* likvidaattorit, machilaiset ja Plehanov, jotka kuitenkin pelkäävät sanoa sitä suoraan, tulee pravdalaisten osalle miltei kahden kolmasosan enemmistö. Mutta ellei narodnikkeja oteta lukuun, niin pravdalaisten enemmistö likvidaattorien suhteen on 71,4%, t.s. *enemmän kuin 7 kymmenesosa!*

Mutta sanomalehtiä eivät lue ja ylläpidä ainoastaan työläiset. Marxilaisten lehdessä sekä likvidaattorien lehdessä julkaistut objektiiviset tiedot rahankeräyksistä ovat osoittaneet (ajanjakso tammikuun 1 päivästä toukokuun 13 päivään 1914), että 80% työläisryhmistä on pravdalaisten kannalla, ja Pietarissa tämä prosenttiluku kohoaa 86:een. Pravdalaisten keräämistä 21 tuhannesta ruplasta on yli $\frac{8}{10}$ työläisten kokoamia, kun taas likvidaattoreille *enemmän kuin puolet on antanut porvaristo* **. On siis täydellisesti ja ehdottomasti todistettu, että tiedot lehtien painosmäärästä osoittavat pravdalaisten prosenttiosuuden *pienemmäksi* kuin se todellisuudessa on, koska likvidaattorien lehteä *ylläpitää* porvaristo. Vähintään yhtä objektiiviset tiedot vakuutuslaitosten vaaleista osoittavat, että yleisvenäläisen vakuutuslaitoksen vaaleissa pravdalaisilla oli 47 valtuusmiestä 57:stä, s.o. 82,4%.

Heittäessään lehtensä kautta joukkoihin syytöksen pravdalaisten „liioittelusta” (jopa „liiallisestakin liioitte-

* Liberaalinen „Kijevskaja Mysl”, johon monen monet likvidaattorit kirjoittavat, on ottanut Vandervelden haastattelun „Le People” lehdestä, mutta juuri painosmäärää koskevat numerot se on salannut! („Kijevskaja Mysl” № 159).

** Ks. kirjoitusta „Työväenluokka ja työväenlehdistö” sanomalehdessä „Trudovaja Pravda” kesäkuun 14 piltä. (Ks. tätä osaa, ss. 356–363. *Toim.*)

lusta”) esittämättä mitään objektiivisia tietoja enempää lehtien painosmäärästä kuin työläisryhmistä tai vakuutuslaitosten vaaleistakaan kadetit valehtelevat julkeasti *ylis-täen likvidaattoreita*.

Venäjän liberaalisen porvariston luokkaedut tietenkin pakottavat sen puolustamaan likvidaattoreita, jotka marxilaiset ovat todenneet yksimielisesti (vuoden 1910 päätöksessä) „*porvarillisen vaikutuksen levittäjiksi proletariaatin keskuuteen*”. Mutta kun liberaalit tekeytyvät samalla „puolueettomiksi”, niin heidän valheensa käy erittäin vilpilliseksi ja iljettäväksi.

Kadettien puheet merkitsevät poliittisesti vain sitä, että likvidaattorien kautta yritetään johdattaa porvarillista vaikutusta työläisten keskuuteen.

„On epäilemätöntä”, jatkaa „Retsh”, „että todellinen (!) työväen-intelligenssi, ne työläiset, jotka ovat hartioillaan vieneet eteenpäin sosialidemokraattista” (!) kadettien — sosialidemokratismien tuntijain arvioinnin mukaan) „toimintaa kaikkein raskaimpina vuosina, eivät ole myötämielesisiä bolshevikeille, vaan näiden vastustajille (likvidaattoreille ja menshevikeille). Näiden ainesten karistaminen pois Venäjän työväenpuolueesta olisi sen sellaista intellektuaalista mataloittamista, että bolshevikit itsekkin kauhistuisivat kättensä työn tuloksia”.

Näin kadetit kirjoittavat „Retshin” toimituksen artikkeleissa.

Katsokaa nyt vertauksen vuoksi, mitä kirjoittaa likvidaattorien aatteellinen johtaja hra L. M. „Nasha Zarja” lehden 3. numerossa (v. 1914, s. 68):

„Se on kapina” (pravdalaisten työläisten kapina) „Dementjevejä, Gvozdeveja, Tshirkinejä, Romanoveja, Bulkineja, Kabtsaneja y.m.s. vastaan, näitä marxilaistyöläisten kokonaisen kerrostuman, ja pääkaupungeissa melko taajan kerrostuman, edustajia vastaan, jotka ovat yrittäneet ja yrittävät „likvidoida” Venäjän työväenliikkeen romanttisen lapsuuskauden”.

Kuten näette, mielipiteet käyvät täydellisesti yhteen. „Retshin” toimituksen artikkeleissa kadetit veisaavat omissa nimissään aivan samaa, mitä L. M. on veisannut „Nasha Zarjassa”. Kadettilehdet *täydentävät* „Nasha Zarjan” ja „Nasha Likvidatorskaja Gazetan” puutteellista painosmäärää menen yleisölle takuuseen Bulkinien, Tshirkinten ja kump. sosialidemokratismista.

Hra L. M. mainitsee muutamien likvidaattorityöläisten nimet. Toistamme mielihyvin nämä nimet. Kaikki Venäjän

valveutuneet työläiset tuntevat heidät heti *liberaalisiksi työläisiksi*, joiden tiedetään jo kauan käyneen taistelua maanalaista toimintaa vastaan, t.s. puoluetta vastaan. Lukekaa Bulkinia tuosta samasta „Nasha Zarjasta” L. M:n vierestä, niin näette, kuinka he molemmat sanoutuvat irti maanalaisesta toiminnasta ja liberaalien mieliksi haukkuvat sitä.

Kirjoittakaamme muistiin ja pitäkäämme mielessä, että hra L. M:n mainitsemat „Dementjevit, Gvozdevit, Tshirkinnit, Romanovit, Bulkinit ja Kabtsanit” ovat *kadettien vakuuttelun mukaan* „todellista työväenintelligenssiä”. Totta tosiaan, he ovat todellisia liberaalisia työläisiä! Bulkinin kirjoitus on todistanut sen täydellisesti. Suosittelemme sitä kovasti niille luokkatietoisille työläisille, jotka eivät ole itse vielä joutuneet kuulemaan mainittujen liberaalisten proletaarien puheita.

Liberaalinen „Retsh” pelottelee meitä sillä, että nämä („Retshin” uskottelun mukaan) sosialidemokraatit, nämä „Retshin” ylistelemät sosialidemokraatit „karistetaan pois työväenpuolueesta”.

Mutta me vain hymyilemme vastaukseksi, sillä kaikkihan tietävät, että mainittu pikkuryhmä on itse karistanut itsensä pois menemällä liberaalisten likvidaattorien puolelle ja että tuo „karistaminen” oli ehtona ja pohjana todellisen *työväenpuolueen* (eikä työläisliberaalisen puolueen) perustamiselle.

Samassa toimituksen artikkelissa „Retsh” ylistelee likvidaattorien ja liberaalisten työläisten „*rauhallisten, toisinaan jäähdyttävien sanojen kansalaismiehuullisuutta*”. No tietysti „Retsh” ja liberaalit ylistelevät niitä! Venäjällä, varsinkaan vuoden 1905 jälkeen, liberaalit eivät voi vaikuttaa työläisiin välittömästi. Kuinka he voisivatkaan olla pitämättä arvossa likvidaattoreita, jotka sosialidemokraattisuuden naamarin suojassa harjoittavat juuri samaa liberaalista „jäähdyttämistä”, johdattavat juuri samaa „porvarillista vaikutusta proletariaatin keskuuteen” (ks. vuoden 1910 päätöstä!).

„Erimielisyydet niiden” (socialidemokraattisten puolueeryhmien) „välillä eivät ole pian poistettavissa”, kirjoittaa „Retsh”, „mutta vaikka nuo ryhmät säilyttävätkin kasvonsa, pitää niiden yhdistyä eikä viedä eripuraisuuksiaan työläisjoukkoihin, jotka ovat vasta heräämässä tietoiseen poliittiseen elämään. Työväen jakautuminen tuottaa suurta iloa taantumukselle. Yksistään tämä on omiaan johtamaan siihen, että kummankin puolueryhmän rehelliset ihmiset pyrkivät vilpittömästi ja vakavasti yhtenäisyyteen”.

Näin kirjoittaa „Retsh”.

Olemme hyvin iloisia, että *emme* kuulu „rehellisten” ihmisten liberaaliseen sakkiiin emmekä niihin, joita tämä sakki pitää „rehellisinä”. Katsoisimme *epärehellisyydeksi* kuulua sellaisten joukkoon. Meidän vakaumuksemme on, että liberaalisten porvarien „puolueettomuuteen” voivat uskoa vain aivan naiivit tai tyhmät ihmiset, varsinkin kun on puhe työväenluokan vapausliikkeestä, t.s. sen liikkeestä porvaristo vastaan.

Suotta kadetit luulevat, että Venäjän työläiset ovat lapsellisen naiiveja ja saattavat pitää liberaalisen porvariston antamaa „rehellisyys”-arviota „puolueettomana”. Liberaaliset porvarit pitävät likvidaattoreita ja heidän puolustajiaan „rehellisinä” *siksi ja vain siksi*, että johdattaessaan porvarillista vaikutusta proletariaatin keskuuteen likvidaattoruus tekee poliittisen palveluksen porvaristolle.

Venäjän yhdistyneet marxilaiset, jotka vastaavat täydellisesti teoistaan, ovat todenneet suoraan ja avoimesti, Venäjän kaikkien työläisten edessä, että tietty likvidaattorien ryhmä, „Nasha Zarjan” ja „Lutshin” ryhmä y.m. ovat *puolueen ulkopuoella*. Se sanottiin julki tammikuussa 1912. Sen jälkeen on 2½ vuoden aikana muodostunut 5.674 työläisryhmää — likvidaattoreilla ja kaikilla heidän puolustajillaan olevia 1.421 ryhmää vastaan, t.s. ¼ Venäjän valveutuneista työläisistä on yhtynyt „pravdalaisuuteen”, t.s. *hyväksynyt* tammikuun päätöksen. Likvidaattorit ovat tosiasiallisesti käyttäytyneet siten, että työläiset ovat *loitonneet* heistä. Työläisten valtavan enemmistön elämä ja kokemus ovat vahvistaneet päätöksemme.

Liberaalit puolustavat „yhtenäisyyttä” (työläisten ja likvidaattorien „yhtenäisyyttä”) *itsekkäiden luokkaetujensa* vuoksi. Yksinomaan se, että likvidaattorit erotettiin työväenpuolueesta, antoi tälle puolueelle mahdollisuuden selviytyä routavuosista *rehellisesti* — me ymmärrämme tämän sanan toisella tavalla, „Retshin” herrat! Likvidaattorien erottaminen työväenpuolueesta ei ole tuottanut taantumukselle „iloa”, vaan *surua*, sillä likvidaattorit häiritsivät vanhojen muotojen, vanhan „hierarkian”, vanhojen päätösten y.m.s. tunnustamista, mutta ovat 2½ vuoden aikana itse osoittautuneet aivan kykenemättömiksi luomaan edes jonkinlaista järjestöä. Likvidaattorien ja heidän ystäviensä „Elokuun” (1912) blokki on hajonnut.

Vain *vastoin* likvidaattorien tahtoa, vain *ilman* heitä ja heitä *vastaan* työläiset veivät ja saattoivat viedä läpi sen loistavan kampanjan — lakko- ja vakuutusliikkeen sekä sanomalehtien perustamisen, — joka on nyt kaikkialla antanut likvidaattoruuden vastustajille $\frac{4}{5}$:n enemmistön.

Liberaalit ymmärtävät „jakautumisella” maanalaisen toiminnan vastustajien, likvidaattori-intelligenssin pienen ryhmän syrjäyttämistä työväen riveistä. „Yhtenäisyydellä” liberaalit ymmärtävät likvidaattorien *vaikutuksen säilymistä* työläisiin nähden.

Meidän näkökantamme on toisenlainen: „yhtenäisyydeksi” me sanomme työväen $\frac{4}{5}$:n yhdistymistä vanhan lipun alle; erkanemiseksi me sanomme likvidaattorien pienen ryhmän haluttomuutta tunnustaa työväen enemmistön tahtoa ja alistua siihen, sitä, että he estävät tämän tahdon toteutumista. Tultuamme kokemuksen perusteella vakuuttuneiksi, että pravdalaisuus on $2\frac{1}{2}$ vuoden aikana yhdistänyt $\frac{4}{5}$ työläisistä, pidämme tarpeellisena mennä eteenpäin, vieläkin täydellisempää yhtenäisyyttä kohti, työväen $\frac{4}{5}$:sta $\frac{9}{10}$:aan ja sitten $\frac{10}{10}$:aan — *samaa tietä*.

Kaksi vastakkaista näkökantaa likvidaattorien suhteen, meidän näkökantamme ja liberaalien näkökanta, juontuvat proletariaatin ja porvariston aseman ja katsomusten erilaisuudesta.

Miten on selitettävissä Plehanovin asema? Hän katkaisi niin jyrkästi välinsä likvidaattoreihin vuonna 1908 ja toteutti lehdistössä yhteen aikaan niin tiukasti likvidaattorienvastaisia puolueen päätöksiä, että eräät henkilöt luulivat Plehanovin horjunnan päättyneen. Nyt, kun pravdalaisuuden ympärille on yhdistynyt $\frac{4}{5}$ työläisistä, Plehanov alkaa jälleen horjua. Hänen „asennetaan”, joka tosiasiallisesti käy nyt *täydellisesti* yhteen liberaalisen „Retshin” asenteen kanssa, ei voida selittää mitenkään muuten kuin hänen henkilökohtaisista horjahduksistaan johtuvaksi; se on tauti, johon hän sairastui jo vuonna 1903.

„Retshin” tapaan Plehanov sanoo nyt „yhtenäisyydeksi” sitä, että turvataan likvidaattorien vaikutus työläisiin vastoin työläisten tahtoa, vastoin puolueen päätöksiä ja huolimatta siitä, että likvidaattorit rikkovat näitä päätöksiä. Plehanov, joka eilen vertasi hra Potresovia Juudakseen ja päätteli aivan oikein, että *ilman* Juudasta apostolit olivat voimakkaampia kuin Juudakseen *kanssa*, on tänään, jolloin

tosiasiat ovat lopullisesti todistaneet likvidaattorien olevan täysin solidaarisia Potresovin kanssa ja viittaavan kintaalla puolueen päätöksille, tänään Plehanov on kääntynyt likvidaattorien puolelle ja kehottanut pravdalaisia olemaan puhuttelematta heitä „voittajien kielellä”!!! Toisin sanoen, jos puhutaan suuremmin ja selvemmin, työväen enemmistön *ei* pidä vaatia enemmistön tahdon tunnustamista ja sen päätösten kunnioittamista vähemmistöltä, joka kulkee puolueen päätösten suoranaisten rikkojien jäljessä!!!

Luokkatietoiset työläiset joutuvat surumielin toteamaan, että Plehanovilla on taas puhjennut hänen kymmenen vuotta sitten alkanut poliittinen tautinsa — hoipertelu ja horjunta, eivätkä piittaa hänestä.

Plehanovin horjunnalle on muuten olemassa toinenkin selitys, jonka me asetamme toiselle sijalle, koska se on paljon pahempi Plehanoville. Taistelevien *virtausten* välillä: likvidaattoruusvirtauksen (jonka yhteiskunnallisen voiman lähteenä on liberaalisen porvariston myötämielisyys) ja „pravdalaisen” virtauksen (jonka voiman lähteenä on pimeydestä valoon heräävien Venäjän työläisten enemmistön valveutuneisuus ja yhtenäisyys) välillä syntyy pieniä, välttämättä horjuvia intelligenssiryhmiä. Niillä ei ole yhteiskunnallista voimaa, niillä ei voi olla joukkovaikutusta työläisiin, ja poliittisesti ne ovat nollia. Vankan ja selvän, työläisiä puoleensa vetävän ja elämän kokemuksella varmistetun linjan asemesta näissä pikkuryhmissä on vallalla *kerhodiplomatia*. Puuttuu yhteyksiä joukkoihin, puuttuu Venäjän sosialidemokratian joukkosuuntauksiin juontuvia historiallisia juuria (socialidemokratia tuli joukkoluontoiseksi Venäjällä vuoden 1895 lakkojen ajoista lähtien), puuttuu johdonmukaista, eheää, selvää, loppuun saakka määrätietoista ja monivuotisella kokemuksella tarkistettua linjaa, t.s. puuttuu vastauksia taktiikka-, organisaatio- ja ohjelmakysymyksiin, — sellainen on se maaperä, jolla kerhodiplomatia kasvaa, sellaiset ovat sen tunnusmerkit.

Nämä tunnusmerkit ovat täysin ominaisia Plehanovin „Jedinstvo” lehdelle, kun se käsitetään poliittiseksi kollektiiviksi (samoin kuin Trotskin „Borba” lehdelle: lukijat muuten miettikööt näiden muka-„yhdistäjien”, „Borban” ja „Jedinstvon”, toisistaan erkanemisen *syitä*...).

Duumaedustaja Burjanov, joka, samoin kuin mikä duumaedustaja tahansa, on ollut verrattain „pitkäaikainen” Venäjän hyvin lyhytaikaisten poliitikkojen keskuudessa, oli kauan likvidaattori, mutta nyt hän on „horjahtanut” Plehanovin puoleen. Kauaksiko aikaa ja nimenomaan mihin hän on horjahtanut, sitä hän ei itsekään tiedä. Mutta kerhodiplomatialle on tietenkin mitä suurin onni saada puolelleen tuollainen „horjuva” duumaedustaja, joka haaveilee kahden sellaisen kuusikon „yhtenäisyydestä”, joista toinen toivoo saavansa auttaa puolueen likvidoijia työväen enemmistön tahdon *rikkomisessa* ja toinen haluaa noudattaa tuota tahtoa.

Ajatelkaahan kummankin kuusikon „yhtenäisyyttä”, joka saataisiin aikaan työväen enemmistön tahdosta *piittaamatta*. Se on hirveä ajatus, väitätte te, sillä edustajien täytyy noudattaa enemmistön tahtoa! Mutta juuri sitähan, mikä proletariaatin mielestä on hirveätä, *liberaalit* nimittävät hyveeksi, avuksi, hyödyksi, rehellisyydeksi ja kaiketi pyhydeksikin (Struve „Russkaja Myslissa” todistaa varmaankin huomenna Berdjajevin, Izgojevin, Merezhkovskin ja kumpp. avulla, että „leniniläiset” ovat syntisiä „hajottajia”, mutta likvidaattorit ja heitä nyt työläisten „voittajilta” suojeleva Plehanov ovat pyhiä jumalan tahdon täyttäjiä).

Asettukaa hetkeksi sille (tosiasiallisesti liberaaliselle) kannalle, että on saatava aikaan kahden duumakuutosen „yhtenäisyys” työväen enemmistöstä *piittaamatta*. Asettuttuane tälle näkökannalle te käsitätte heti Burjanovin ja „Jedinstvon” kirjoittelijaryhmän kerhointressin: halun *pelata* kummankin kuusikon erimielisyyksillä, käyttää niiden erimielisyyksiä ikuista... „sovittelijan” roolia varten!

Tällainen sovittelija, Burjanov, Trotski, Plehanov, Sher, Tshernov, Suhanov tai kuka muu tahansa, saattaa sanoa, että toisaalta kuusi likvidaattoria ovat väärässä, sillä he likvidoivat puolueen päätöksiä. Toisaalta kuusi pravdalaista ovat väärässä, sillä he puhuttelevat virkaveljiään sopimattomalla ja säädyttömällä, syntisellä „voittajien äänensävyllä” muka jonkin enemmistön nimessä. Tuollainen „sovittelija” saattanee jopa nimittää eklektistä ja juonittellevaa menettelyään „dialektiseksi” ja alkanee vaatia itselleen „yhdistäjän” arvonimeä... Onhan sellaista puolueessamme ollut: palauttakaa mieleenne vaikkapa bundilaisten ja

Tyszkan osuus Tukholman ja Lontoon edustajakokouksissa ja ylipäänsä vuosien 1906—1911 kaudella!

Nämä kerhodiplomaateille onnelliset ajat, nämä työväenpuolueelle murheelliset ajat olivat silloin, kun valveutuneet työläiset eivät olleet vielä liittyneet kyllin tiukasti yhteen porvarillisen vaikutuksen johdattajia — „ekonomisteja” ja „menshevikkejä” — vastaan.

Nyt nuo ajat ovat menemässä menojaan. Kadettiherrojen „Retsh” ruikuttaa sitä, että „työväenjoukoissa synnytetään eripuraisuutta”. Se on liberaalisen herran katsantokanta. Me *tervehdimme* „eripuraisuuden synnyttämistä työväenjoukoissa”, sillä juuri nuo joukot ja vain ne *erottavat* „eripuraisuudet” oleellisista erimielisyyksistä, ne ottavat *itse* selvän erimielisyyksistä, muodostavat *oman* mielipiteensä, ratkaisevat kysymyksen siitä, „mihin on kuljettava” eikä „kenen kanssa on kuljettava”*, t.s. kysymyksen omasta, määrätietoisesta, selvästä, niiden itsensä harkitsemasta ja tarkastamasta linjasta.

Tämä aika on jo koittanut. Pravdalaisten työläisten joukot osaavat *jo* erottaa „eripuraisuudet”, ne ovat jo päässeet selvyteen erimielisyyksistä, ne ovat jo itse määritelleet linjansa. Numerotiedot työläisryhmistä ovat *tosiasiallisesti* todistaneet tämän sen *jälkeen*, kun on kaksi vuotta käyty avointa taistelua (1912 ja 1913).

Kerhodiplomatiasta tulee loppu **.

3. MIKSI TYÖVÄENJÄRJESTÖT OVAT JULKISESTI LEIMANNEET LIKVIDAATTORIT PARJAAJIKSI?

„Putj Pravdy” lehden 92. numerossa toukokuun 21 pnä 1914 on julkaistu *Moskovan kaupungin 10 ammattiyhdistyksen edustajain päätöslauselma*. Tässä päätöslauselmassa on Malinovskin hajottava poislähtö leimattu mitä jyrkimmin ja selvimmin sanoin „rikokseksi”, sitten siinä on ilmaistu täydellinen luottamus Valtakunnanduumassa olevalle Venäjän

* Kuten moskovalaiset työläiset erinomaisesti sanoivat (ks. „Rabotshi” lehden 6. numeroa toukokuun 29 pntä 1914) paljastaen heti Plehanovin „Jedinstvon” koko viipillissyyden.

** Eri ryhmien johtajien — likvidaattoriryhmän (Dan ja Martov), Plehanovin, Trotskin ja Lunatsharskin osallistuminen narodnikkien kanssa solmittuun liittoon („Sovremennik”) on niin ikään eräs mallinäyte kerhodiplomatiasta, sillä *kukaan* heistä ei ole rohjennut sanoa työläisille etukäteen suoraan ja selvästi: yhdy tähän liittoon siitä ja siitä syystä. Kerhodiplomatiian hedelmä „Sovremennik” on kuolleenasyntyntynyt yritys.

sosialidemokraattiselle työväenryhmälle („kulkekaa varmoina tietänne, työväenluokka on kanssanne!”) ja lopuksi on leimattu „Nasha Rabotshaja Gazetan” likvidaattorit julkisesti sellaisiksi henkilöiksi, jotka „*sinkoavat poislähteneen duumaedustajan perään likaista parjausta*”; näiden henkilöiden menettely on asetettu rinnakkain „sen parjaushuhujen levittämisen kanssa, jota oikeistolehdistö harjoittaa saadakseen työväen riveissä aikaan sekasortoa”.

„Kaikkien niiden, joille työväenasia on kallis”, kirjoittavat Moskovan kaupungin 10 ammattiyhdistyksen edustajat päätöslauselmassaan, „pyhänä velvollisuutena on liittyä tiukasti yhteen ja antaa yksimielinen vastaisku parjaajille”. „Vastaukseksi työväenluokka sulkee rivinsä entistä tiiviimmin edustajiensa ympärille” (s.o. Venäjän sosialidemokraattisen työväenryhmän ympärille) „*ja menee halveksien parjaajien ohi*”.

Meidän ei tarvinne esittää muita työläisten lukuisia samansisältöisiä päätöslausemia, latvialaisten työväenlehden lausuntoa * j.n.e. Se olisi kertaamista.

Tarkastelkaamme tapahtunutta.

Minkä vuoksi Venäjän valveutuneet työläiset ovat Moskovan 10 ammattiyhdistyksen edustajain ja monien muiden kautta julkisesti leimanneet „Nasha Rabotshaja Gazetan” likvidaattorit inhottaviksi parjaajiksi ja kehottaneet työväenluokkaa menemään halveksien parjaajien ohi?

Mitä „Nasha Rabotshaja Gazeta” on tehnyt?

Se on levittänyt anonyymeja (nimettömiä) huhuja ja hämäräperäisiä vihjauksia, että Malinovski olisi muka harjoittanut provokaatiota.

Lehdessä ei ole mainittu ainoatakaan syyttäjän nimeä. Ei ole esitetty yhtään tarkkaa tosiasiaa. Ei yhtään tarkasti muotoiltua ja vaikkapa salanimen, palamispaikan ja -ajan maininnalla varmistettua todistetta, ei yhtään tuollaista todistetta ole mainittu.

Pelkkiä hämäräperäisiä huhuja; on vain paisuteltu Duumasta poislähdön „selittämättömyyttä”. Mutta juuri tuon poislähdön selittämättä jättämisen, salaa karkaamisen

---

* „Pidämme tarpeettomana pysähtyä tarkastelemaan niitä huhuja, joita lehdissä levitetään, ja sitä suoranaista parjausta, jota harjoitetaan Malinovskia vastaan sekä koko duumaryhmää ja sen johdonmukaista suuntausta vastaan, sillä noita huhuja levitetään aina ilkeässä tarkoituksessa ja ne osoittautuvat aina vääriksi” („Trudovaja Pravda” № 1, toukokuun 23 pnä 1914).

vuoksihan järjestyneet työläiset, työväenpuolueen jäsenet ovatkin tuominneet Malinovskin ankarasti.

Järjestyneet marxilaiset työläiset kokosivat heti paikalla kaikki erilaiset johtavat elimensä — paikalliset, ammatilliset, duumatyön, yleisvenäläisen — ja julistivat proletariaatille ja koko maailmalle suoraan ja avoimesti, kaikkien kuullen: Malinovski ei ole selittänyt meille poislähtönsä syytä eikä ole varottanut siitä. Tämä selittämättä jättäminen, tämä ennen kuulumaton omavaltaisuus tekee hänen menetelynsä rintamakarkurin askeleeksi, ja mehän käymme vakavaa, raskasta, vastuullista luokkasotaa. Me olemme pohtineet rintamakarkurin menettelyä, tuomitsemme sen ankarasti, olemme langettaneet rintamakarkurille tuomion. Ja siinä kaikki. Asia on selvä.

„Yksi ei ole mitään. Luokka on kaikki kaikessa. Puolustakaa horjumattomasti asemianne. Me olemme kanssanne” (sähkösanoma neljäntäkymmeneltä moskovalaiselta kauppaapulaiselta Venäjän sosialidemokraattiselle työväen duumaryhmälle. Ks. „Putj Pravdy” lehden 86. numeroa toukokuun 14 pltä 1914).

Asia on selvä. Järjestyneet työläiset ovat vieneet asian *järjestyneesti* päätökseen ja tiivistäneet rivinsä vastaista toimintaa varten. Eteenpäin, käsiksi työhön!

Mutta intelligenssikerhot suhtautuvat asiaan toisin. „Selittämättömyys” ei kannusta heitä suhtautumaan asiaan *järjestyneesti* (yksikään likvidaattorien tai heidän ystäviensä johtava elin ei ole esittänyt julkista, suoraa ja *täydellistä arviota asian olemuksesta!!!*), vaan herättää heissä *juorua-mishalua*. Jaa-a, „selittämättömyyttäkö”? — ja intelligenssi-seuran juoruämmien uteliaisuus on herätetty.

Juoruilijoilla ei ole mitään tosiasioita. Martovin kerhon juoruämmät *eivät pysty järjestyneeseen* toimintaan: kutsu-maan koolle jonkin kollegion, kokoamaan sellaisia tietoja, joilla olisi poliittista mielenkiintoa ja merkitystä, tarkastamaan, erittelemään, pohtimaan asiaa yhdessä ja tekemään virallista, vakavaa, proletariaatille ohjeen antavaa päätöstä. Juoruämmät eivät pysty siihen.

Sitä vastoin lörpöttelyyn ja juoruumiseen, käymään Martovin luona (tai hänen kaltaistensa inhottavien parjajien luona) ja levittämään hämäräperäisiä huhuja, sieppaamaan ja lennättämään edelleen vihjauksia — oo, siihen intelligentit juoruämmät ovat oikeita mestareita! Ken on

eläessään vaikka kerrankin nähnyt tuon intelligenttien juorukumppanien seuran, hänessä luultavasti (ellei hän itse ole juoruäämmä) säilyy koko elämän ajan vastenmielisyyden tunne noita iljettäviä olentoja kohtaan.

Kullekin omansa. Kullakin yhteiskuntakerrostumalla on omat „elämäntapansa”, omat tottumuksensa, omat taipumuksensa. Kullakin hyönteisellä on oma taisteluseensä: on sellaisiakin hyönteisiä, jotka taistelevat erittämällä haisevaa nestettä.

Järjestyneet työläismarxilaiset ovat menetelleet järjestyneesti. He ovat vieneet järjestyneesti päätökseen asian, joka koskee entisen virkaveljen omavaltaista poislähtöä, ja lähteneet järjestyneesti jatkamaan toimintaansa, jatkamaan taisteluaan. Likvidaattorien intelligentit juoruäämmät eivät ole voineet mennä eivätkä ole menneet likaista juoruamista ja parjaamista pitemmälle.

Järjestyneet marxilaiset työläiset tunsivat heti ensimmäisistä „Nasha Rabotshaja Gazetan” kirjoituksista nämä juoruäämmät ja antoivat heistä heti aivan oikean arvion: „likaista parjausta”, „on mentävä halveksien ohi”. Ei luottamuksen häivääkään Martovin ja Danin „huhuille”, tiukka päätös siitä, ettei niihin kiinnitetä huomiota eikä anneta niille merkitystä.

Ohimennen mainittakoon, että likvidaattorien vuoksi kuohuksiin joutuneiden työläisten päätöslauselemissa puhuttiin likvidaattoreista yleensä. Mielestäni olisi ollut paljon tarkempaa puhua herroista Martovista ja Danista, kuten on tehty Leninin sähkösanomassa ¹²⁷ sekä eräissä kirjoituksissa ja päätöslauselemissa. Meillä ei ole aihetta syyttää ja leimata julkisesti likaisesta parjauksesta ylipäänsä *kaikkia* likvidaattoreita, mutta nimenomaan Martov ja Dan ovat 10 vuoden kuluessa, alkaen heidän yrityksestään tehdä tyhjäksi puolueen toisen (vuoden 1903) edustajakokouksen tahto, moneen kertaan osoittaneet „tapansa” taistella juonittelua ja likaista parjausta käyttäen. Suotta nämä kaksi henkilöä yrittivät puolustella itseään sillä, että joku muka paljastaa „Novaja Rabotshaja Gazetan” tosiasiallisia toimittajia. Ei missään ole sanottu sanaakaan, ei edes hiiskahdettu enempiä toimittamisesta kuin tosiasiallisesta toimittajastakaan.

Mutta parjaajat, jotka työväenpuolue tuntee 10-vuotisesta historiastaan, piti nimetä, ja heidät nimettiin.

Parjaajat yrittivät saada aivan kokemattomia tai aivan ajattelukyvyttömiä ihmisiä pois tolalta esittämällä „perustellun” vaatimuksen „epävirallisesta” oikeudenkäynnistä; emme nähkääs tiedä mitään täysin varmaa, emme syytä ketään, huhut eivät ole „riittäviä” syytöksen esittämiseen, ne ovat riittäviä ainoastaan „tutkimuksen suorittamista” varten!

Mutta juuri siinä onkin tuon likaisen parjauksen koko „seikasto”, juridista kieltä käyttäen, että ihmiset päästävät lehdistöön hämäräperäisiä, anonyymeja huhuja pystymättä esittämään ainoankaan rehellisen kansalaisen, ainoankaan pätevän, vastuullisen demokraattisen elimen antamaa ainoatakaan todistetta näiden huhujen *uskottavuudesta!*

Siinähän on koko asian ydin.

Martov ja Dan ovat kauan sitten tunnettuja, moneen kertaan paljastettuja parjaajia. Ulkomaisessa lehdistössä siitä on puhuttu kymmeniä kertoja. Kun Martov kirjoitti Danin osanotolla ja vastuulla erikoisen parjaavan kirjasen: „Pelastajia vaiko lakkauttajia”, niin *jopa* pehmeänahkainen ja varovainen Kautskykin, joka on viime aikoina ollut erikoisen taipuvainen „myönnytyksiin” likvidaattoreille, sanoi sitä „*iljettäväksi*”.

Se on tosiasia. Ulkomaisessa lehdistössä siitä on kirjoitettu jo kauan sitten.

Ja tämän jälkeen Martov ja Dan haluavat, että *heidän* aloitteestaan, *heidän* parjaavan esiintymisensä perusteella me suostuisimme suorittamaan tutkimusta niiden ryhmäpahasten *osanotolla*, jotka suojelevat Martovia ja Dania!!!

Se on äärimmäistä julkeutta parjaajien taholta ja typeryyden huippu.

Me emme usko yhtenkään Danin ja Martovin sanaan. Me emme suostu milloinkaan suorittamaan mitään hämäräperäisten huhujen „tutkimuksia” likvidaattorien ja heitä auttavien ryhmäpahasten *osallistuessa*, sillä se merkitsisi Martovin ja Danin rikoksen *hämäämistä*, mutta me paljastamme sen työväenluokalle loppuun saakka.

Kun Martov ja Dan ynnä heidän suojelijansa, bundilaiset, Tshheidze ja kumpp., „elokuulaiset” y.m.s. joko suoraan tai välillisesti kutsuvat meitä suorittamaan yhdessä heidän kanssaan „tutkimusta”, niin me vastaamme heille: me emme usko Martovia ja Dania. Emme pidä heitä rehellisinä

kansalaisina. Heihin me tulemme suhtautumaan kuten halpamaisiin parjaajiin, vain siten emmekä mitenkään muuten.

Antaa Danin ja Martovin varjelijain tai näiden herrojen „huhuihin” uskovan heikkohermoisen intelligenssin voivotella ajatellessaan porvarillista oikeudenkäyntiä. Meitä se ei säikäytä. Kiristäjiä vastaan me olemme *aina ja ehdottomasti* porvarillisen oikeuden porvarillisen legaalisuuden kannalla.

Kun joku sanoo: antakaa 100 ruplaa, muuten annan ilmi, että te petätte vaimoanne ja olette suhteessa NN:n kanssa, niin se on kriminaalirikollista kiristystä. Olemme siinä tapauksessa porvarillisen oikeuden kannalla.

Kun joku sanoo: tehkää minulle poliittisia myönnytyksiä, tunnustakaa minut marxilaisen kokonaisuuden tasa-arvoiseksi toveriksi, muuten rupean levittämään huhuja Malinovskin provokaatiosta, niin se on poliittista kiristystä.

Olemme siinä tapauksessa porvarillisen oikeuden kannalla.

Ja työläiset *itse* asettuivat juuri tälle kannalle, kun he heti ensimmäisten Danin ja Martovin kirjoittamien artikkeleiden perusteella alkoivat suhtautua heihin epäluottamuksella eivätkä kyselleet itseltään: tosiaankin, eiköhän noissa „huhuissa” ole perää, kun kerran Martov ja Dan kirjoittelivat niistä? — Ei, työläiset ymmärsivät *heti* asian ytimen ja julistivat: „työväenluokka ei piittaa likaisesta parjauksesta”.

Joko teidän on esiinnyttävä omalla nimelläne suoria syytöksiä, jotta porvarillinen oikeus voisi paljastaa teidät ja rangaista teitä (muuta taistelukeinoja kiristystä vastaan ei ole olemassa), tahi teihin jää sellaisten ihmisten merkki, joita työläisten 10 ammattiyhdistyksen edustajat ovat julkisesti nimittäneet parjaajiksi. Valitkaa, herrat Martov ja Dan!

Johtava elin on tarkastanut huhut ja julistanut ne perätömiksi. Venäjän työläiset luottavat tuohon elimeen, ja se paljastaa parjauksen levittäjät *loppuun saakka*. Älköön Martov luulko, ettei *häntä* paljastettaisi.

Mutta eivätkö likvidaattoreita puolustavat tahi vaikkapa osittainkin heille myötämieliset poliittiset ryhmäpahaset luota meidän johtavaan elimeemme? Eivätpä tietenkään! Me emme kaipaa niiden luottamusta, me emme suostu *mihinkään* sellaiseen tekoon, joka osoittaisi edes hiukkasen luottamusta niihin.

Me sanomme: herrat, te Martoviin ja Daniin *luottavien* ja heidän kanssaan „yhdistymistä” haluavien ryhmäpahasten jäsenet, kaikki te elokuulaiset, trotskilaiset, vperjodilaiset, bundilaiset y.m. y.m., tehkää niin hyvin ja esiintykää, näytäkää, mihin te pystytte! Jompikumpi, herrat:

Jos te itse haluatte „yhdistyä” ja kehotatte työläisiä „yhdistymään” Martovin ja Danin kanssa, niin teillä siis on (meiltä puuttuvaa) alkeellista luottamusta heihin, likvidaattorien aatteellis-poliittisen suuntauksen ilmeisiin johtajiin. Koska teillä on tuota luottamusta, koska te pidätte mahdollisena „yhdistyä” heidän kanssaan, tunnustatte sen ja propagoitte sitä, niin käykää *asiaan*, älkää rajoittuko *sanoihin!*

Joko te vaaditte Dania ja Martovia (te luotatte heihin ja he luottavat teihin) osoittamaan „huhujen” lähteet, itse tarkastatte ne ja sanotte julkisesti työväenluokalle: me takaamme, ettei siinä ole kysymys juoruämmien tyhmästä juorusta, ei ärtyneiden likvidaattorien ilkeämielisestä kuis-kuttelusta, vaan *painavista, päteivistä* todisteista. Kun te tekisitte sen ja kun tulisi todistetuksi, että heti huhujen ilmaannuttua likvidaattorilaiset, plehanovilaiset y.m. johtavat elimet, tarkastettuaan nuo huhut, ovat ilmoittaneet niistä pravdalaiselle johtavalle elimelle, niin silloin me vastaisimme: hyvät herrat, olemme varmat, että te erehdytte, ja todistamme teille erehdyksenne, mutta tunnustamme, että olette menetelleet kuten rehelliset demokraatit.

Tahi te piilottaudutte, herrat „virtausten” ja pikkuryhmien johtajat, jotka kehotatte työläisiä yhdistymään likvidaattorien kanssa, te piilottaudutte Danin ja Martovin selän taakse, annatte heidän parjata niin paljon kuin haluavat vaatimatta heitä osoittamaan lähteet ja ottamatta tehtäväksenne (*ja poliittiselle vastuullenne*) tarkastaa, onko huhuissa perää.

Siinä tapauksessa me sanomme työläisille avoimesti: toverit, ettekö näe, että kaikki nuo pikkuryhmien johtajat ovat inhottavien parjaajien *osakumppaneita* ja *apureita?*

Katsokaamme, miten työläiset ratkaisevat asian.

Otamme asian selventämiseksi konkreettisen tapauksen. Kun sellainen johtava elin, jonka $\frac{4}{5}$ Venäjän valveutuneista työläisistä tunnustaa, ilmoitti tarkastaneensa huhut ja olevansa ehdottoman vakuuttunut niiden perättömyydestä (ellei pahemmastakin), niin lehdistössä esiintyi *kaksi* ryhmää:

1) Tshheidzen, Tshhenkelin, Skobelevin, Haustovin, Tuljakovin, Mankovin ja Jagellon ryhmä; 2) „elokuulaiset”, t.s. likvidaattorien johtava elokuulainen elin.

Ja mitä ne sitten sanoivat?

Vain sen, että ne eivät ole osallistuneet pravdalaisen johtavan elimen suorittamaan huhujen tutkimiseen!! Vain sen!

Tarkastelkaamme tätä tapausta.

Olettakaamme ensinnäkin, että Tshheidzen ja kumpp. ryhmän asemesta edessämme on rehellisiä demokraatteja. Nämä henkilöt ovat valinneet Malinovskin *oman* duumaryhmänsä varapuheenjohtajaksi. Ja yhtäkkiä lehdessä, äänenkannattajassa, josta he ovat poliittisesti vastuussa, aletaan levittää Malinovskista sellaista huhua, että Malinovski on muka provokaattori!

Voiko todellakaan olla kahdenlaista mielipidettä siitä, mikä on kaikkien rehellisten demokraattien alkeellinen, ehdoton velvollisuus tällaisessa tapauksessa?

On viipymättä muodostettava kollegio omasta keskuudesta tahi kenestä tahansa, viipymättä tarkastettava, mistä huhut ovat lähtöisin, kuka ja milloin on niitä levittänyt, tarkastettava noiden huhujen *vilpittömyys* ja aiheellisuus ja sanottava työväenluokalle julkisesti, suoraan ja rehellisesti: toverit, me olemme tehneet työtä, *olemme tarkastaneet* ja menemme teille takuuseen siitä, että tässä on kysymyksessä vakava asia.

Näin menettelisivät rehelliset demokraatit. Se, että pysytään vaiti eikä suoriteta tutkimusta, vaan ollaan edelleenkin vastuussa hämäräperäisiä huhuja levittävästä lehdestä, on rehellisille kansalaisille sopimatonta kataluutta ja halpamaisuutta.

Olettakaamme toiseksi, että Tshheidzen ja kumpp. tilalla saamme nähdä likaisten parjaajien apureita ja varjelijointa, jotka ovat *joko itse kuulleet* hämäräperäisiä huhuja Martovilta tai hänen ystäviltyään, mutta eivät ole milloinkaan edes aikoneet ottaa niitä vakavalta kannalta (sillä kukapa sosialidemokraattiseen työhön läheisessä kosketuksessa olevista henkilöistä ei olisi kymmeniä kertoja kuullut typerää, ilmeisen perättömiä „huhuja”, joihin on naurettavaa kiinnittää huomiota?), tahi eivät ole kuulleet mitään, mutta tuntien hyvin Danin ja Martovin „tavat” ovat katsoneet paremmaksi „kaartaa kaukaa tuon vaikean ja kipeän kysymyksen”¹²⁸ peläten tahrivansa ja häpäisevänsä itsensä koko

iäksi, jos ilmaiseksi suoraan luottavansa Martovin ja Danin lehdistössä levittämien huhujen aiheellisuuteen, mutta samalla haluten *salaa* suojella Martovia ja Dania.

Moiset henkilöt, jotka ovat jälkimmäisen olettamuksemme mukaisia, *menettelisivät juuri niin kuin menettelivät Tshheidze ja kumpp.*

Sanottu koskee täydellisesti myös „elokuulaisia”.

Valitkoot työläiset itse jommankumman näistä olettamuksista, tarkastelkoot ja harkitkoot itse Tshheidzen ja kumpp. menettelyä.

Katsokaamme vielä Plehanovin käyttäytymistä. „Jedinstvon” 2. numerossa hän nimittää Malinovskia koskevia likvidaattorien kirjoituksia „sietämättömiksi” ja „iljettäviksi” ja lisää samalla ilmeisen moitteen pravdalaisille: siinä ne ovat *teidän* hajotustyönne hedelmät, „kun pää on katkaistu, niin hiuksia ei surra!”.

Mitä Plehanov ajaa takaa menetellessään tuolla tavalla?

Jos hän siitä huolimatta, että Dan ja Martov ovat ilmoittaneet suoraan pitävänsä huhuja aiheellisina ja totena (sillä muutenhan he eivät olisi vaatineet tutkimusta), jos Plehanov siitä huolimatta julistaa likvidaattorien kirjoitukset sietämättömiksi ja iljettäviksi, niin hänellä ei siis ole vähäisintäkään luottamusta Daniin ja Martoviin! Hän siis *samoin* pitää heitä inhottavina parjaajina!

Sillä mitä syytä olisi muuten, mitä järkiperusteita olisi leimata julkisesti „iljettäviksi” sellaisten henkilöiden kirjoituksia, jotka haluavat (kuten he sanovat) tuottaa hyötyä demokratialle ja proletariaatille paljastamalla vakavan ja hirvittävän paheen, provokaation??

Mutta ellei Plehanov usko yhteenkään Martovin ja Danin sanaan, vaan pitää heitä inhottavina parjaajina, niin kuinka hän sitten saattaa syyttää *meitä*, pravdalaisia, tuollaisista puolueesta erotettujen likvidaattorien taistelumenetelmistä? *Kuinka* hän saattaa kirjoittaa: „kun pää on katkaistu, niin hiuksia ei surra”. Sehän merkitsee, että hän *puolustelee* Dania ja Martovia „hajaannuksella”!!

Se on hirveää, mutta totta.

Plehanov *puolustelee* inhottavia parjaajia, joita hän ei itse usko vähääkään, puolustelee sillä, että pravdalaiset ovat syllisiä, koska ovat erottaneet heidät puolueesta.

Tämä Plehanovin menettely on „diplomaattista” (kuten hänelle jo sanoi julkisesti se „marxilaisryhmä”, joka oli

ollut valmis uskomaan Plehanovia, mutta pettyi pian) — diplomaattista, t.s. kerhodiplomatian aiheuttamaa kiristäjien puolustamista, mikä on objektiivisesti samaa kuin kiristäjien kannustaminen jatkamaan urotekojaan.

Jos me — täytynee Martovin ja Danin päätellä — olemme heti saaneet aikaan sen, että „antilikvidaattori” Plehanov, joka ei usko meitä, *syöttää* vaikkapa välillisestikin, vaikkapa osittaisestikin pravdalaisia siitä, että nämä ovat „hajotustyöllä” pakottaneet meidät tällaiseen epätoivoiseen taisteluun, niin... niin antaa mennä edelleenkin! jatkakaamme samaan tapaan! Plehanov *antaa* meille *toivoa* siitä, että *saamme myönnytyksiä* palkaksi kiristyksestämme!! *

Plehanovin kerhodiplomatia paljastui työläisten edessä heti. Tämän on osoittanut moskovalaisten lausunto „Jedinstvon” 1. numerosta sekä Plehanoviin luottamaisillaan olleen „marxilaisryhmän” vastaus sen nimittäessä Plehanovia „diplomaatiksi”. Plehanovin kerhodiplomatia paljastaa itsensä hyvin pian loppuun saakka.

Tammikuussa 1912 työläisten edustajat erottivat avoimesti ja virallisesti puolueesta tietyn likvidaattoriryhmän, jonka johdossa olivat Martov ja Dan. Sen jälkeen, 2¹/₂ vuoden kuluessa, Venäjän työläiset ovat ⁴/₅ enemmistöllä hyväksyneet ja tunnustaneet *omakseen* tuon päätöksen. Martovin ja Danin harjoittama kiristys ei kannusta työläisiä „myönnytyksiin”, vaan johtaa vieläkin varmempaan vakaukukseen, että vain *ilman* likvidaattoreita ja heitä *vastaan* voidaan rakentaa työväen marxilainen „kokonaisuus”, joka on jo ⁴/₅:lta rakennettu.

Kaikki puhuvat nyt Venäjän työläisten poliittisen valvutuneisuuden kasvusta, työväenpuolueen asiain siirtymisestä kokonaan ja yksinomaan heidän käsiinsä, heidän kypsyytensä ja itsenäisyytensä tavattomasta kasvusta vallan-

* Trotskilta lukija löytää aivan samanlaista kiristyksen puolustamista kuin Plehanoviltakin, tosin vieläkin peitetymmässä, pelkurimaisemmassa muodossa. „Borban” 6. numerossa hän, „N. R. G:n” *avustaja*, ei sanallakaan moiti Danin ja Martovin „kampanjaa”, mutta pravdalaisia hän syöttää „vihän ja hajaannuksen myrkyllisten siementen” kylvämisestä (s. 44)! Siis „myrkyllisyyttä” ei olekaan haettava parjauksesta, ei lainkaan, vaan siitä, että pannaan täytäntöön puolueen päätöstä porvarillisen vaikutuksen johdattajista ja maanalaisen järjestön soimaajista. Merkitkäämme tämä muistiin.

kumouksen jälkeen. Niin Trotski kuin Plehanovkin vetoavat työläisiin „intelligenssikerhoja” tai „intelligenssiryhmäläisyyttä” vastaan. Mutta — ihmeellinen seikka! — heti kun tulee puhe *objektiivisista* numerotiedoista, jotka koskevat sitä, minkä poliittisen suuntauksen Venäjän *nykyiset* valveutuneet työläiset ovat valinneet, hyväksyneet ja luoneet, niin sekä Plehanov että Trotski kuin myöskin likvidaattorit muuttavat rintamaa ja alkavat huutaa: nuo työläiset, pravdalaisyöläiset, jotka muodostavat Venäjän valveutuneen työväen keskuudessa enemmistön, he kulkevat vain „hämmennyksissään” („Borba” № 1, s. 6) pravdalaisuuden mukana, he vain *antavat perään* „demagogialle” tai ryhmäkuntalaisuudelle j.n.e. j.n.e.

Näin siis likvidaattorit, Plehanov ja Trotski tunnustavat valveutuneiden työläisten enemmistön tahdon, mutta *eivät* nykyisyydessä, vaan tulevaisuudessa, nimenomaan siinä ja vain siinä tulevaisuudessa, jossa työläiset tulevat olemaan yhtä mieltä heidän, likvidaattorien, Plehanovin ja Trotskin kanssa!!

Hauskaa subjektivismia! Hauskaa objektiivisten numerotietojen pelkoa! Mutta ellei harjoiteta pelkkää toistensa nakkelemista syytöksillä intelligenssikerhoilusta, niin on otettava nimenomaan *nykyiset* ja nimenomaan *objektiiviset* numerotiedot.

Työläisten poliittisesta valistuksesta, joka yleisen tunnustuksen mukaan edistyy, meikäläiset sovittelijat, Plehanov, Trotski ja kumpp., puhuvat taaskin huvittavan subjektivistisesti. Plehanov ja Trotski *horjuvat* kahden sosialidemokraattisessa luokkaliikkeessä taistelevan virtauksen välillä ja tyrkyttävät subjektivisia horjahduksiaan työläisille sanoen: työläisten osallistuminen virtausten taisteluun on työläisten valistumattomuutta, mutta kun heistä tulee valistuneempia, niin he lakkaavat taistelemasta, he lakkaavat olemasta „ryhmäkuntalaisia” (Plehanov samoin kuin Trotskikin toistelee „vanhasta muistista” ulkoa opittua sanapahasta „ryhmäkuntalaisuus”, vaikka pravdalaiset ovat jo tammikuussa 1912, s.o. 2½ vuotta sitten, tehneet lopun „ryhmäkuntalaisuudesta” erottamalla likvidaattorit suoraan ja avoimesti).

Subjektivismi tässä Plehanovin ja Trotskin antamassa asiain arvioinnissa on silmään pistävää. Ottakaamme historia — eihän marxilaiselle ole synty tarkastella liikkeen

historiaa! — siitä nähdään *miltei kaksikymmentä vuotta* jatkunut taistelu porvarillisia virtauksia — „ekonomismia” (1895—1902), menshevismia (1903—1908) ja likvidaattoruutta (1908—1914) vastaan. On aivan epäilemätöntä, että näiden „proletariaattiin kohdistuvan porvarillisen vaikutuksen” kolmen eri lajin välillä vallitsee erottamaton yhteys ja periytyväisyys. On historiallinen tosiasia, että Venäjän eturivin työläiset ovat joka kerta osallistuneet tähän taisteluun ja asettuneet „iskralaisten” puolelle „ekonomisteja” vastaan, bolshevikkien puolelle menshevikkejä vastaan (*itse* Levitskin tunnustuksia, joihin monilukuiset objektiiviset tosiasiat ovat hänet pakottaneet) ja vihdoin „pravdalaisuuden” puolelle likvidaattoruutta vastaan.

Herää kysymys: eikö tämä työväen *joukkoluontoiseen* sosialidemokraattiseen liikkeeseen liittyvä historiallinen tosiasia puhu meille jotain vakavampaa kuin ovat subjektiiviset toiveet Plehanovilla ja Trotskilla, jotka jo 10 vuotta ovat pitäneet ansionaan sitä, etteivät he mitenkään osaa kulkea samaa jalkaa työläisten joukkoluontoisen sosialidemokraattisen suuntauksen kanssa?

Kummastakin lähteestä, likvidaattorilaisesta sekä pravdalaisesta lähteestä otetut objektiiviset tosiasiat nykykaudelta kuin myös 20-vuotinen historia — kaikki tuo todistaa ilmeisesti, että *nimenomaan* taistelussa likvidaattoruutta vastaan ja siitä saavutetussa voitossa ilmenee venäläisten työläisten poliittinen valistuneisuus ja *todellisen* työväenpuolueen luominen, puolueen, joka *ei* peräänny pikkuporvarillisen vaikutuksen edessä pikkuporvarillisessa maassa.

Plehanov ja Trotski, tarjotessaan työläisille omia subjektiivisia toiveitaan taistelun välttämisestä (joissa ei oteta huomioon historiaa eikä sosialidemokraattien keskuudessa ilmeneviä joukkoluontoisia suuntauksia), suhtautuvat työväen poliittiseen valistamiseen aapistotuuksien kannalta. Tähän saakka on ollut historia, kuten Marx ivaili Proudhonia, mutta nyt sitä ei enää ole! ¹²⁹ Tähän saakka, 20 vuoden kuluessa, työväen poliittinen valistaminen on edistynyt juuri taistelussa porvarillista „ekonomismi”-virtausta ja myöhempiä samanluontoisen suuntauksen ilmentymiä vastaan, mutta nyt, kun Plehanov ja Trotski ovat tarjonneet pari „aapistotuutta” taistelun vahingollisuudesta, historian kehitys lakkaa, porvariston kannatuksen ansiosta joukkomittaiset likvidaattoruuden juuret katoavat, katoaa joukkoluontoi-

nen „pravdalaisuus” (joka on tullut joukkoluontoiseksi yksinomaan työläisten „hämmentyneisyyden” vuoksi!) ja tilalle tulee jotain „oikeaa”... Hauskastipa Plehanov ja Trotski järkeilevät!

Todellinen työväen poliittinen valistus ei voi edistyä muuten kuin proletaaristen vaikutusten, pyrkimysten ja suuntausten sitkeässä, johdonmukaisessa ja loppuun saakka viävässä taistelussa porvarillisia vaikutuksia, pyrkimyksiä ja suuntauksia vastaan. Ja sitä vastaan, että likvidaattoruus (samoin kuin vuosien 1895—1902 ekonomismi) on proletariaattiin kohdistuvan porvarillisen vaikutuksen ilmentymä, ei edes Trotski rohkene väittää, ja Plehanov on *itse* hyvin, hyvin kaukaisessa menneisyydessä, kokonaista 1½—2½ vuotta sitten puolustanut puolueen päätöstä, jossa tämä totuus todettiin.

Mutta porvarilliset vaikutukset työläisiin eivät ole milloinkaan eivätkä missään maailman kolkassa ilmenneet yksinomaan aatteellisena vaikutuksena. Kun porvariston aatteellinen vaikutus työläisiin on pienennyt, horjahtanut ja heikennyt, niin porvaristo on *aina ja kaikkialla* turvautunut ja tulee turvautumaan mitä julkeimpaan valheeseen ja parjaukseen. Martov ja Dan ovat nimenomaan silloin, kun he ovat yrittäneet tehdä tyhjäksi järjestyneiden marxilaisten enemmistön tahdon, nimenomaan silloin, kun heiltä on puuttunut aatteellisen taistelun aseita, joka kerta tarttuneet panettelun ja parjauksen aseisiin.

Ero on vain siinä, että tähän saakka he olivat tehneet siten emigranttiolloissa, verrattain suppean „kuulijakunnan” edessä, ja olivat monessa suhteessa onnistuneetkin. Nyt he esiintyivät kymmenien tuhansien Venäjän työläisten edessä — ja saivat heti nokalleen. Emigranttimainen juoru- ja parjaus-„tempu” ei onnistunut. Työläiset osoittautuivat poliittisesti jo siinä määrin valveutuneiksi, että huomasivat Martovin ja Danin esiintymisten vilpillisyyden ja epärehellisyyden heti niiden esiintymisten *luonteesta* ja leimasivat heidät julkisesti, koko Venäjän kuullen, parjaajiksi.

Venäjän eturivin työläiset ovat harpanneet poliittisen valistuksensa taipaleella vielä yhden askeleen eteenpäin *lyömällä pois* parjausaseen erään porvarillisen ryhmän (likvidaattorien) käsistä.

Likvidaattorijohtajien, Plehanovin ja Trotskin porvarillinen liitto narodnikkien kanssa enempiä kuin liberaalisen

lehdistön yritykset julistaa „rehellisten” ihmisten tehtäväksi työläisten yhteenliittäminen työväenpuolueen likvidojien kanssa kuin myöskään Martovin ja Danin toimeenpanema parjauskampanja eivät voi pysäyttää proletariaatin kasvavaa ja kehittyvää, tiukkaa yhteenliittymistä „pravdalaisuuden” aatteiden, ohjelman, taktiikan ja järjestön ympärille.

„*Prosvestshenije*” № 6,
kesäkuu 1914
Allekirjoitus: V. I l j i n

Julkaistaan
„*Prosvestshenije*” aikakauslehden
tekstin mukaan
